

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نام درس

ترجمه عربی به فارسی

سرفصل جلسات

استاد

دکتر عبدالهادی فقهی زاده

تنظیم:

آموزش‌های آزاد مرکز آموزش الکترونیکی دانشگاه قرآن و حدیث

مرداد ۱۳۹۵

فهرست

جلسه اول	۳
کلیات (۱) ترجمه چیست؟	۳
جلسه دوم	۴
کلیات (۲) شروط مترجم و مراحل ترجمه	۴
جلسه سوم	۵
کلیات (۳) امانت در ترجمه و انواع ترجمه	۵
جلسه چهارم	۶
ترجمه مفردات متن	۶
جلسه پنجم	۷
ترجمه ترکیب‌های وصفی	۷
جلسه ششم	۸
ترجمه ترکیب‌های اضافی	۸
جلسه هفتم	۹
ترجمه جملات (۱) جملات اسمیه و فعلیه	۹
جلسه هشتم	۱۰
ترجمه جملات (۲) انواع جمله از نظر زمان (ماضی ساده، ماضی نقلی و ماضی بعید)	۱۰
جلسه نهم	۱۱
ترجمه جمله‌ها (۳) انواع جمله از نظر زمان ماضی استمراری و ماضی التزامی	۱۱
جلسه دهم	۱۲
ترجمه جمله‌ها (۴) انواع جمله از نظر زمان (۳) مضارع اخباری و التزامی؛ آینده	۱۲
جلسه یازدهم	۱۳
افعال خاص در زبان عربی (۱) معادل‌های افعال «داشتن» و «نیازداشتن» در زبان عربی	۱۳
جلسه دوازدهم	۱۴
معادل‌های افعال «خوش آمدن» و «واداشتن»	۱۴
جلسه سیزدهم	۱۵
ساختارهای خاص در زبان عربی (۱) «هنوز» و معادل‌های آن	۱۵
جلسه چهاردهم	۱۶
ساختارهای خاص در زبان عربی (۲) به محض اینکه و تقریباً	۱۶
جلسه پانزدهم	۱۷
ساختارهای خاص در زبان عربی (۳) «دیگر» و معادل‌های آن	۱۷

جلسه اول

کلیات (۱)

ترجمه چیست؟

اهداف درس

آشنایی با:

- ✓ مهم‌ترین دلایل نیاز به ترجمه و نقش آن در ارتباط جوامع انسانی با یکدیگر؛
- ✓ معنای لغوی و اصطلاحی ترجمه.

اهداف درس

درآمد (۱)

درآمد (۲)

ترجمه در لغت و اصطلاح

معنای لغوی ترجمه

ترجمه در اصطلاح

چکیده

جلسه دوم

کلیات (۲)

شروط مترجم و مراحل ترجمه

اهداف درس

آشنایی با:

- ✓ شرایط مترجم و مهارت‌های مورد نیاز او هنگام ترجمه متن؛
- ✓ مراحل ترجمه متون.

اهداف درس

درآمد

- شروط مترجم و ترجمه (۱)
- شروط مترجم و ترجمه (۲)
- شروط مترجم و ترجمه (۳)
- مراحل ترجمه (۱)
- مراحل ترجمه (۲)
- چکیده

جلسه سوم

کلیات (۳)

امانت در ترجمه و انواع ترجمه

اهداف درس

آشنایی با:

- ✓ ضرورت رعایت امانت در ترجمه متون؛
- ✓ مهم‌ترین انواع ترجمه متون، برتربها و مشکلات کلی آنها.

اهداف درس

امانت در ترجمه (۱)

امانت در ترجمه (۲)

انواع ترجمه (۱)

انواع ترجمه (۲)

چکیده

جلسه چهارم

ترجمه مفردات متن

اهداف درس

آشنایی با:

- ✓ شیوه درست ترجمه تکواژه‌های متن؛
- ✓ نکاتی درباره شیوه درست استفاده از فرهنگ لغت؛
- ✓ ملاک‌های صحیح در انتخاب معادل‌های مناسب برای واژگان متن.

درآمد

ملاک‌های معادل‌یابی مفردات، پیش از مراجعه به فرهنگ لغت (۱)

ملاک‌های معادل‌یابی مفردات، پیش از مراجعه به فرهنگ لغت (۲)

چند نکته مهم در استفاده از فرهنگ لغت

چند نکته مهم در ترجمه واژه‌ها (۱)

چند نکته مهم در ترجمه واژه‌ها (۲)

چکیده

جلسه پنجم

ترجمه ترکیب‌های وصفی

اهداف درس

آشنایی با:

- ✓ ساختار ترکیب‌های وصفی در فارسی و عربی؛
- ✓ انواع ترکیب‌های وصفی در زبان عربی و چگونگی ترجمه آنها.

درآمد

ترکیب‌های وصفی (۱)

ترکیب‌های وصفی (۲)

موصوف و صفت مقلوب

موصوف و صفت گسسته

چکیده

جلسه ششم

ترجمه ترکیب‌های اضافی

هدف درس

آشنایی با:

✓ شیوه درست ترجمه ترکیب‌های اضافی در زبان عربی.

اهداف درس

درآمد

انواع ترکیب‌های اضافی (اضافه معنوی)

ملاحظه

انواع ترکیب‌های اضافی (اضافه لفظی (۱))

انواع ترکیب‌های اضافی (اضافه لفظی (۲))

نمونه‌ای از متون کهن برای ترجمه

چکیده

جلسه هفتم

ترجمه جملات (۱)

جملات اسمیه و فعلیه

اهداف درس

آشنایی با:

- ✓ شیوه درست ترجمه انواع جملات اسمیه عربی به فارسی؛
- ✓ شیوه درست ترجمه انواع جملات فعلیه عربی به فارسی.

اهداف درس

درآمد

نمونه‌هایی از انواع جمله‌های اسمیه در زبان عربی و ترجمه آنها (۱)

نمونه‌هایی از انواع جمله‌های اسمیه در زبان عربی و ترجمه آنها (۲)

جمله‌های فعلیه

جمله خبریه

جمله انشائیه

نمونه‌ای از متون کهن برای ترجمه

چکیده

جلسه هشتم

ترجمه جملات (۲)

انواع جمله از نظر زمان (ماضی ساده، ماضی نقلی و ماضی بعید)

هدف درس

آشنایی با:

✓ ساختار افعال ماضی ساده، ماضی نقلی و ماضی بعید در زبان عربی و معادل‌های فارسی آنها.

اهداف درس

درآمد

ماضی ساده (۱)

ماضی ساده (۲)

ماضی نقلی

ماضی بعید

نمونه‌ای از متون کهن برای ترجمه

چکیده

جلسه نهم

ترجمه جمله‌ها (۳)

انواع جمله از نظر زمان ماضی استمراری و ماضی التزامی

اهداف درس

آشنایی با:

- ✓ ساختار افعال ماضی استمراری و ماضی التزامی در زبان عربی و معادل‌های فارسی آنها؛
- ✓ مهم‌ترین موارد کاربرد فعل ماضی در مفهوم زمان‌های حال و آینده.

اهداف درس

درآمد

ماضی استمراری

نمونه‌هایی از کاربرد ماضی استمراری در زبان عربی

ماضی التزامی

نمونه‌هایی از کاربرد ماضی التزامی در زبان عربی

ملاحظه

نمونه‌ای از متون معاصر برای ترجمه

چکیده

جلسه دهم

ترجمه جمله‌ها (۴)

انواع جمله از نظر زمان (۳) مضارع اخباری و التزامی؛ آینده

هدف درس

آشنایی با:

✓ ساختار افعال مضارع اخباری و آینده در زبان عربی و معادل‌های فارسی آنها.

اهداف درس

افعال مضارع

مضارع اخباری

نمونه‌هایی از کاربرد مضارع اخباری در زبان عربی

مضارع التزامی

نمونه‌هایی از کاربرد مضارع التزامی در عربی

آینده (مستقبل)

نمونه‌هایی از کاربرد فعل آینده (مستقبل) در زبان عربی

نمونه‌ای از متون معاصر برای ترجمه

چکیده

جلسه یازدهم

افعال خاص در زبان عربی (۱)

معادل‌های افعال «داشتن» و «نیازداشتن» در زبان عربی

هدف درس

آشنایی با:

✓ ساختار افعال «داشتن» و «نیاز داشتن» در زبان عربی.

اهداف درس

درآمد

«داشتن» و معادل‌های آن (۱)

«داشتن» و معادل‌های آن (۲)

نمونه‌هایی از کاربرد فعل «داشتن» در زبان عربی

«نیاز داشتن» و معادل‌های آن

نمونه‌هایی از کاربرد فعل «نیاز داشتن» در زبان عربی

نمونه‌ای از متون معاصر برای ترجمه

چکیده

جلسه دوازدهم

معادل‌های افعال «خوش آمدن» و «واداشتن»

هدف درس

آشنایی با:

✓ ساختارها و معادل‌های افعال «خوش آمدن» و «واداشتن» در زبان عربی.

اهداف درس

درآمد

«خوش آمدن» و معادل‌های آن (۱)

«خوش آمدن» و معادل‌های آن (۲)

نمونه‌هایی از کاربرد فعل «خوش آمدن» در زبان عربی

«واداشتن» و معادل‌های آن (۱)

«واداشتن» و معادل‌های آن (۲)

نمونه‌هایی از کاربرد فعل واداشتن در زبان عربی

نمونه‌ای از متون کهن برای ترجمه

چکیده

جلسه سیزدهم

ساختارهای خاص در زبان عربی (۱)

«هنوز» و معادل‌های آن

اهداف درس

آشنایی با:

- ✓ ساختارهای کاربرد قید «هنوز» در جملات ساده (بسیط) در زبان عربی؛
- ✓ ساختارهای کاربرد «هنوز ن... که...» در جملات مرکب در زبان عربی.

اهداف درس

درآمد

«هنوز» و معادل‌های آن

«هنوز» در جملات ساره (بسیط)

«هنوز» در جملات ساده مثبت

نمونه‌هایی از کاربرد مفهوم «هنوز» در جملات ساده مثبت

«هنوز» در جملات ساده منفی

نمونه‌هایی از کاربرد مفهوم «هنوز ن... که...»

نمونه‌ای از متون معاصر برای ترجمه

چکیده

جلسه چهاردهم

ساختارهای خاص در زبان عربی (۲)

به محض اینکه و تقریباً

اهداف درس

آشنایی با:

- ✓ ساختار «به محض اینکه...» در زبان عربی؛
- ✓ معادل‌های مفهومی «تقریباً» در جملات مثبت و منفی در زبان عربی.

اهداف درس

درآمد

ساختار «به محض اینکه...»

نمونه‌هایی از کاربرد ساختار «به محض اینکه...» در زبان عربی

ساختار «تقریباً»

نمونه‌هایی از کاربرد ساختار «تقریباً» در زبان عربی

نمونه‌ای از متون معاصر برای ترجمه

چکیده

جلسه پانزدهم

ساختارهای خاص در زبان عربی (۳)

«دیگر» و معادل‌های آن

اهداف درس

آشنایی با:

✓ ساختارهای بیان مفهوم «دیگر» در نقش قیدی در زبان عربی.

اهداف درس

درآمد

«دیگر» در زبان فارسی

«دیگر» در نقش قیدی و معادل‌های آن

«دیگر» در نقش «قید» در جملات مثبت

نمونه‌هایی از کاربرد مفهوم «دیگر» در جملات مثبت در زبان عربی

«دیگر» در نقش «قید» در جملات منفی

نمونه‌هایی از کاربرد مفهوم «دیگر» در جملات منفی در زبان عربی

تکمله (۱)

تکمله (۲)

۱- ساختار «این کجا و آن کجا!»

۲- ساختار «وجود دارد/ هست»

نمونه‌ای از متون معاصر برای ترجمه

چکیده

پایان